

o.z..v...ě....n.....y

newsletter Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové

10

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta

2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015

Naše milá fakulto,

ke kulatým narozeninám se obvykle přeje hodně štěstí, zdraví, lásky a spokojenosti.

Tedy i já ti jménem tvých zaměstnanců přeji mnoho štěstí, které v rozbouřených vodách českého vzdělávacího systému budeš jistě potřebovat. Myslím, že v tvých prvních letech jsme se naučili dobře mluvit, občas něco napsat, překonali jsme období prvního vzdoru a hlavně už nepotřebujeme plínky. A to je velké štěstí.

Také zdraví budeš potřebovat, neboť právě zdraví značí dobré vyhlídky na trvalý přežití. Zdá se, že v prvních letech jsme tě dobře vyživilí a vitamíny dostatečně zásobili tvou tělesnou schránku, a tak se radujeme ze zdravě zelených vyhlídek tvého budoucího rozvoje.

Nebylo by mé přání kompletní, kdybychom opomněli lásku, bez které by ti bylo v tvém dětském věku smutno na duši. Tedy, přeji ti, fakulto, moře láskyplných chvil s tvými studenty a zaměstnanci, neboť právě láska k tobě je primární fakultní potřebou. A když všechno klapne tak, jak ti výše přejeme, pak spokojenost bude na dosah.

FFakulto, přeji ti za všechny kolegyně a kolegy z FFildy vše nejlepší!

Mgr. et Mgr. Pavlína Springerová, Ph.D.

Děkanka Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové

Od myšlenky ke zrodu fungující fakulty stačila chvíle

Přesně 1. září 2005 se začala psát historie dnešní Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové, která nesla v počátečních letech své existence název fakulta humanitních studií. K založení třetí součásti hradecké alma mater došlo především díky dlouhodobému úsilí představitelů univerzity a vedení pedagogické fakulty, ze které se společenskovědní a historické obory odštěpily.

Vedením nově vzniklé fakulty byl pověřen do doby konání řádných voleb profesor Bohumil Vybíral. Funkci tajemnice začala zastávat inženýrka Ivana Svobodová, která se o hospodaření fakulty stará dosud. O rozvoj instituce a její vědecké výsledky pečoval tehdy ještě docent Lubomír Brokl z ústavu filozofie, politických a společenských věd.

Studijní záležitosti a informatiku měl ve své gesci doktor Petr Grulich z ústavu historických věd. A právě tyto dva ústavy se staly základními kameny nové fakulty, jež získala své současné jméno v prosinci

Pověřené vedení FHS před volbou prvního děkana, uprostřed pověřený děkan FHS, prof. Bohumil Vybíral

Univerzita Hradec Králové
REKTORKA

Vážený pan
prof. Ing. Bohumil Vybíral, CSc.,
prorektor

Podle §103 odst. 2 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů Vás

s účinností od 1. září 2005
pověřuji výkonem funkce

děkana Fakulty humanitních studií UHK

a v nezbytném rozsahu výkonem působnosti akademického senátu, vědecké rady a disciplinární komise této fakulty.

Toto pověření trvá do doby jmenování děkana na základě řádné volby kandidáta na tuto funkci akademickým senátem fakulty, nejpozději však do 31. srpna 2005.
Současně Vás na období 1. srpence až 31. srpna 2005 pověřuji vedením přirovných prací, které povedou k úspěšnému zahájení činnosti Fakulty humanitních studií k 1. září 2005. K Vaší práci Vám přejí hodně úspěchů.

V Hradci Králové dne 28. června 2005

Doc. RNDr. Jaroslava Mikulecká, CSc.

roku 2007 a ještě dalšího půl roku sídlila v tzv. kostce, tedy nízké panelové budově v areálu Biskupského gymnázia Bohuslava Balbína v Hradci Králové.

Ústav historických věd, který fungoval na pedagogické fakultě od roku 1996, soustřeďoval studia historie, archeologie i pomocných věd historických a archivnictví. Garantoval habilitační práva v oboru Historické vědy se zaměřením na české a československé dějiny, shodně zaměřený doktorský program a právo konat státní rigorózní zkoušky v tomto oboru. Zároveň nabízel uchazečům bakalářské studijní obory Archivnictví – historie a Prezentace historických věd. Společně s ústavem bylo pod nově vzniklou fakultu převedeno v té době již dva roky fungující archeologické centrum.

Ústav filozofie, politických a společenských věd původně na pedagogické fakultě garantoval bakalářský studijní obor Politologie. Pracoviště, která přešla pod novou fakultu, také zaštiťovala magisterské studijní programy pro učitelství dějepisu a občanské nauky, resp. základů

„Velkým třeskem“ vzniklo sedm fakultních pracovišť

V následujících letech prošla fakulta bouřlivým vývojem, na jehož konci stálo několik samostatných kateder, fungující spolupráce s institucemi z praxe i zahraničními univerzitami a počet studentů výrazně přesahující tisícovku. Prvním řádně zvoleným děkanem Fakulty humanitních studií Univerzity Hradec Králové se stal v únoru 2006 doktor Petr Grulich, který svůj post obhájil také o čtyři roky později. Po jeho odchodu do funkce prorektora pro vnitřní záležitosti UHK stanula v čele fakulty doktorka Pavlína Springerová, která ji vede dosud.

Vývojem prošlo i sídlo fakulty. Z tzv. kostky v Kozinově ulici se instituce přestěhovala do budovy bývalého Učitelského ústavu na náměstí Svobody. Objekt vybudovaný v roce 1900 před ní několik let obývala Fakulta informatiky a managementu UHK.

Krátce po vzniku nové fakulty došlo také k jejímu výraznému vnitřnímu rozvoji. Ze dvou zakládajících ústavů se postup-

společenských věd na základních a středních školách. Studium v těchto oblastech zajišťuje zejména dnešní Historický ústav a Katedra filozofie a společenských věd FF UHK pro sesterskou pedagogickou fakultu dosud.

Výuku na fakultě v jejích počátcích zabezpečovalo více než pět desítek akademických pracovníků, kteří vzdělávali 453 studentů, z toho 23 doktorandů. Na celé univerzitě přitom v této době studovalo téměř sedm tisíc studentů.

Předání jmenovacích listin prvnímu děkanovi FHS, dr. Petru Grulichovi

První sídlo FHS, tzv. kostka, a zkušková komise v provizorních prostorách

Slavnostní jmenování dr. Pavlíny Springerové děkankou

ně vyčlenily samostatné katedry. Ústav historických věd se rozdělil na historický ústav, jehož ředitelem byl docent Ondřej Felcman, a katedru archivnictví a pomocných věd historických, která byla a stále je vedena docentkou Věrou Němečkovou. Z Archeologického centra Pedagogické fakulty UHK se hned v roce 2005 zrodila katedra praktické a experimentální archeologie. Stejně jako současnou Katedru archeologie FF UHK ji řídil docent Radomír Tichý.

Z původního ústavu filozofie, politických a společenských věd vznikla v roce 2005 samostatná katedra politologie pod vedením doktora Jana Outlého a záhy došlo ke zřízení kabinetu iberoamerických studií, jenž se stal společným pedagogicko-vědeckým centrem katedry politologie a ústavu filozofie a společenských věd. Jako poslední se ve čtvrtém roce existence fakulty etablovala katedra sociologie, za kterou stál profesor Lubomír Brokl. Dnes o její rozkvět pečuje doktor Miroslav Joukl.

Budova bývalého Učitelského ústavu a současná podoba FF UHK

Léto 2006 v archeoparku

V roce 2013 fakulta pořádala intenzivní přípravný jazykový kurz pro cizince, kteří se do České republiky chystali na semestrální pobyt v rámci programu Erasmus.

Podporu pro rozvoj jazykové vybavenosti studentů i zaměstnanců fakulty poskytovala od roku 2007 katedra jazykové přípravy. Dnešní Centrum jazykové přípravy FF UHK nabízí v souvislosti se zaměřením studijních oborů na fakultě, zejména pak na katedře politologie, široké portfolio kurzů cizích jazyků v různých úrovních. Kromě běžně vyučovaných angličtiny, němčiny či francouzštiny studenty jeho lektoři učí také španělský a portugalský jazyk, čímž je připravují na zahraniční stipendijní pobyty nejen v Evropě, ale i v mimoevropských destinacích.

V současné době na fakultě působí pět kateder (katedra archeologie, katedra filozofie a společenských věd, katedra politologie, katedra pomocných věd historických a archivnictví a katedra sociologie), historický ústav a centrum jazykové přípravy.

Fakulta se pyšní unikátními studii

Společně s nárůstem počtu fakultních pracovišť se rozrůstala také nabídka studijních oborů. Z pedagogické fakulty byly převedeny pouze dva bakalářské obory, Politologie a Archivnictví – historie, a doktorský program České a československé dějiny.

Jelikož se fakulta od svého založení, přestože pěstuje především obory tradičního humanitního zaměření, snaží reagovat na aktuální výzvy a zacetit bílá místa v nabídce studijních oborů, získala už v červnu 2006 akreditaci dvou unikátních a na českých vysokých školách v té době nevyučovaných studijních oborů. Byly jimi obory Aplikované technologie v archivnictví, dnešní Počítačová podpora v archivnictví, a Počítačová podpora v archeologii.

Cestou specifických studijních oborů, či spíše geografických oblastí zájmu, se vydali také politologové. Na magisterském stupni studia je studentům od počátku akademického roku 2007/2008 nabízena možnost studovat obory Politologie – latinskoamerická studia a Politologie – africká

Nadějní politologové na studijní exkurzi v Nikaragui

Studenti politologie na exkurzi v Bolívii

Studenti FF UHK navštívili při odborné exkurzi i ministra školství Kapverdských ostrovů

studia, na doktorském stupni následně obory Latinskoamerická studia a Africká studia. Nadějní politologové tak mají díky množství smluv s univerzitami v daných regionech mezi českými studenty ojedinělou možnost odjet na krátkodobý i semestrální studijní či výzkumný pobyt nebo pracovní stáž do afrických a latinskoamerických exotických destinací.

Dva roky po zrodu fakulty byl otevřen také bakalářský studijní obor Filozofie a společenské vědy. Následující rok se studijní nabídka rozrostla o bakalářskou Sociologii obecnou a empirickou. Později došlo k akreditaci navazujícího magisterského studijního oboru Archeologie. Významným milníkem v jejím akademickém rozvoji je pro fakultu rok 2011, kdy získala právo jmenovat profesory v oboru České a československé dějiny. V jubilejním desátém roce svého fungování pak byla FF UHK udělena také práva habilitačního řízení v oboru Politologie.

Od akademického roku 2013/2014 fakulta nabízí též placené

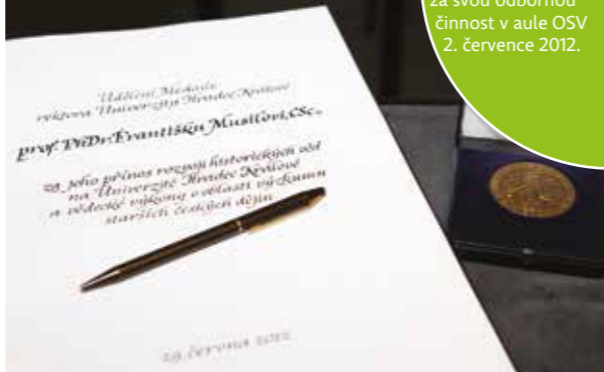

studium v anglickém jazyce. Po navazujícím magisterském studijním oboru Central European Studies, který je kombinací politologie, historie, ekonomie, sociologie a filologie zaměřené na středoevropský region, je fakulta připravena přivítat také samoplátce do doktorských studijních oborů Latin American Studies a African Studies. Od nadcházejícího akademického roku mohou studovat uchazeči také doktorský obor Philosophy.

prof. František Musil z Historického ústavu FF UHK obdržel zlatou medaili rektora UHK za svou odbornou činnost v aule OSV 2. července 2012.

„Filda“ stojí za významnými objevy

Fakulta při svém rozkvětu nezapomínala ani na praktickou výuku a stáže či praxe, které rozvíjejí studentské dovednosti a znalosti v tuzemsku i zahraničí. Na podzim 2008 otevřela společně se Státním oblastním archivem v Zámrsku společné výukové centrum pro digitalizaci v archivnictví. Studenti tak získali možnost naučit se pracovat s archiváliemi státního archivu, což jim pomohlo nejen v ovládnutí náročných technologií v reálných podmínkách, ale také v získání zkušeností s procesem digitalizace archivních památek a jejich zveřejňováním.

Velký důraz na aplikaci teoretických znalostí do praxe klade také katedra archeologie. Jak již napověděl její vývoj, vzdělávání studentů je z části založeno na praktických a experimentálních činnostech. Po prvotních fakultních archeologických výzkumech v cihelně v Tuněchodech na Chrudimsku a Obědovicích na Královéhradecku začala katedra pro svou výuku čím dál více využívat Centrum experimentální archeologie Všešary, z něhož je dnes veřejností hojně navštěvovaný a odborníky ce-

něný Archeopark pravěku ve Věstarech. Zde studenti oborů Archeologie, ale také Presentace a ochrana kulturního dědictví vykonávají povinné praxe, zakouší na vlastní kůži život v pravěku a nabyté znalosti šíří při provázení návštěvníky. V roce 2015 byla v areálu pravěké vesnice s muzejní expozicí, který je pravidelně cílem školních exkurzí, otevřena nová část mapující dvě experimentální plavby po moři ve vydlabaných kmenech. Znamé dobrodružné cesty Monoxylyon I a Monoxylyon II, kterých se zúčastnila řada akademiků z hradecké univerzity, se pod vedením docenta Radomíra Tichého uskutečnily v letech 1995 a 1998.

Kromě archeoparku však hradecští archeologové zaznamenávají další úspěchy. Tým pod vedením docenta Jaromíra Kovárníka objevil v loňském roce metodou leteckého snímkování unikátní neolitický rondel v Plotištích nad Labem. Studenti archeologie se od roku 2013 podílejí pod odborným dozorem doktora Martina Trefného také na unikátním výzkumu v etruských Tarquiniích v Itálii.

Vzpomínkový cyklus pořádaný Studentským historickým klubem FF UHK

Studentská konference Energetické zájmy velmocí v Africe, organizovaná Studentským politologickým klubem FF UHK

Z vernisáže výstavy pořádané Studentským historickým klubem UHK v Muzeu východních Čech v Hradci Králové

Především prakticky je založená výuka na katedře sociologie. V rámci Centra pro sociologická studia města a regionu katedra spolupracuje se Sociologickým ústavem Akademie věd České republiky, Masarykovou českou sociologickou společností, Českým statistickým úřadem a dalšími orgány veřejné správy. Již na bakalářském stupni tak studenti získávají tolik důležité praktické zkušenosti s realizací rozličně tematicky zaměřených výzkumů i zpracováním dat a vyhodnocením výsledků.

Studenti se na fakultě nejen vzdělávají, ale také přátelí a baví. Na jednotlivých katedrách se začaly postupem času formovat studentské spolky, které pořádají studentské konference, organizují pro své kolegy zajímavé přednášky, výstavy nebo provozují debatní kluby.

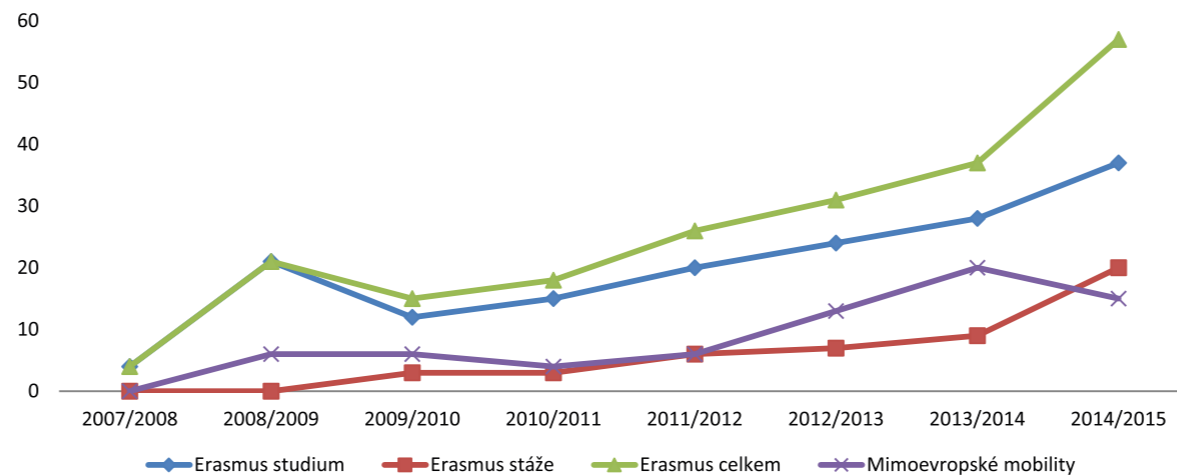
Studenti FF obletí celý svět

Kdo má odvalu, chuť a jazykové schopnosti, ten může vyjet na zahraniční studijní pobyt či pracovní stáž díky stipendijní podpoře Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové. Tak přívětivá je pro studenty realita zahraničních mobilit. Díky neustále se zvyšujícímu množství smluv s univerzitami nejen v Evropě v rámci programu Erasmus, ale i v Latinské Americe, Africe, USA či na Tchaj-wanu mají šanci se podívat do vysněných destinací a vzdělávat se na tamních vysokých školách všichni šikovní studenti, kteří se přihlásí a uspějí ve výběrovém řízení.

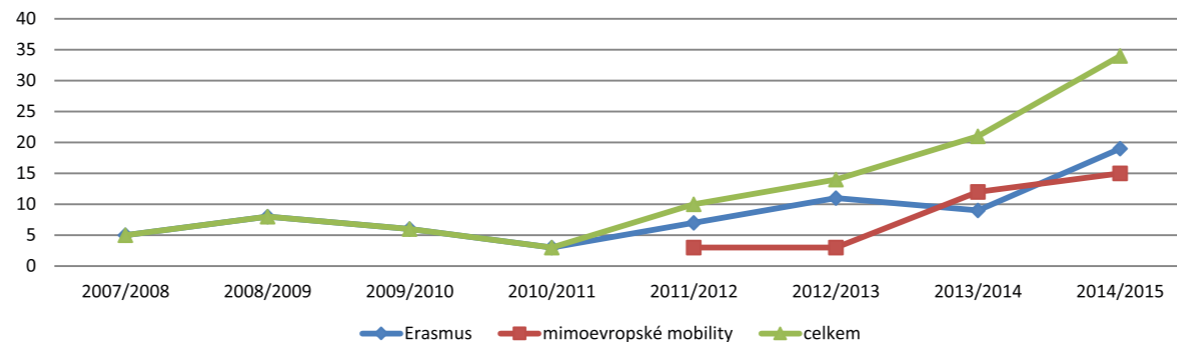
Že roste poptávka i nabídka závratnou rychlostí, dokazují přiložené grafy. V akademickém roce 2007/2008 vyjeli do zahraničí studovat díky programu Erasmus první čtyři „vlaštovky“ z FF UHK, o sedm let později bylo studentů 37. Zájem o praktické stáže Erasmus začal v roce 2009, kdy se vydala poznávat pracovní realitu v cizině trojice studentů. V právě ukončeném akademickém roce jich byly již dvě desítky a dalších patnáct studentů vyrazilo objevovat svět za hranicemi „starého kontinentu“. Mi-

Výjíždějící studenti FF UHK 2007-2014

Přijíždějící studenti FF UHK 2007-2014

moevropským mobilitám vévodí v oblíbenosti africká Ghana, kam vyjelo studovat za posledních osm let šestnáct studentů, následují Peru, Nikaragua, Kapverdy a Venezuela. Zajímavostí je, že se na cesty vydává mnohem více žen než mužů. U mimoevropských mobilit se tento trend projevuje dokonce v poměru 3:1.

Boom zažívá fakulta ovšem také v kontextu přijíždějících studentů ze zahraničních partnerských univerzit. Za posledních osm let se počet Evropanů, kteří přijeli na hradeckou „fildu“ studovat, rozrostl z pěti na devatenáct. Když přijeli v akademickém roce 2011/2012 první tři studenti z mimoevropských destinací, nikdo nevěřil, že by jejich počet mohl vzrůst za čtyři roky pětinašobně.

Jubileum slaví mezinárodní konference mladých historiků

Po deseti letech „zrání“ funguje na Filozofické fakultě Univerzity Hradec Králové šest prosperujících vědeckých pracovišť. Na fakultě se vzdělává v sedmácti oborech, z nichž jsou vybrané nabízeny v prezenční i kombinované formě, přibližně 1200 studentů. Stará se o ně tým 65 akademických a dvanácti technickohospodářských pracovníků společně s pěti desítkami externích vyučujících.

Fakulta zažívá úspěchy i na poli vědeckém. Prezentuje se například při pořádání odborných konferencí různorodého zaměření. V roce 2006 doktorandi Historického ústavu Fakulty humanitních studií Univerzity Hradec Králové založili tradici setkávání mladých vědeckých pracovníků nejen z České republiky, ale i okolních zemí, určenou především pro studenty doktorských programů. V letošním roce oslavila tato konference s názvem České, slovenské a československé dějiny již své desáté narozeniny. Jubilejní ročník slavnostně zahájil i velvyslanec Slovenské republiky v České republice Peter Weiss. Historický ústav také pořádal po mnoho let letní

Konference České a československé dějiny 20. století 2014

Konference České a československé dějiny 20. století 2015

Momentka z letní školy historiků 2009

školu historiků, určenou pro pedagogické pracovníky základních a středních škol.

Jedinečný projekt udržuje v činnosti již sedmým rokem katedra filozofie a společenských věd. Centrum pro studium jazyka, mysli a společnosti (Language-Mind-Society Center) pořádá semináře a přednášky českých i zahraničních expertů světového formátu na vybraná témata jak pro odbornou, tak i pro laickou veřejnost. V letošním roce přednášel pro posluchače LMS centra také doktor Thomas Besch z Německa, který zde celý akademický rok působil na pozici postdoktorského vědeckého pracovníka. Katedra pravidelně organizuje také konferenci Hradecké filozofické dny.

Na katedře archivnictví a pomocných věd historických se vyprofiloval kabinet regionálních církevních dějin, který úspěšně spolupracuje s Královéhradeckým biskupstvím a každoročně se podílí na pořádání přednáškových cyklů pro veřejnost, organizaci mezinárodních i tuzemských kon-

ferencí a tvorbě odborné literatury. Pracovníci katedry se také soustředují na interdisciplinární výzkum českých a moravských měst v období od 16. do 20. století. V roce 2014 katedra společně s biskupstvím a Katedrou kulturních a náboženských studií Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové zrealizovala konferenci 350 let královéhradecké diecéze, zaměřenou na dějiny královéhradecké diecéze od jejího vzniku až po současnost.

Nejvýraznějším počinem katedry archeologie je bezesporu svého druhu ojedinelá pravěká vesnice s vnitřní expozicí. Archeopark pravěku ve Věstarech, na jehož provozu se podílí také Krajský úřad Královéhradeckého kraje a Muzeum východních Čech v Hradci Králové pořádá pravidelně jednou měsíčně víkendové Dny živé archeologie s rozličnou tematikou z naší dávné historie. Interiéry muzea s rozsáhlým 3D modelem pravěké vesnice i autentickou jeskyní byly zpřístupněny předloni.

Plejádu odborných setkání uspořádala za dobu své existence také

Hradecké filozofické dny 2010 – přednášel prof. Jan Sokol

Konference Quality of Democracy in Latin America and Post-Communist Europe konaná v listopadu 2014

katedra politologie. V říjnu 2006 se například konala mezinárodní konference Sedmdesát let od vypuknutí španělské občanské války – vnitřní a vnější aspekty konfliktu. V roce 2009 byly zorganizovány rovnou dvě velké konferenční akce. V letošním roce se konal též čtvrtý ročník setkání odborníků specializovaných na africkou problematiku s názvem Viva Africa, kterého se kromě domácích afrikanistů účastní odborníci z Jihoafrické republiky, Etiopie, Keni, USA, Velké Británie, Francie, Švýcarska, Slovenska či Ruska. Loni na podzim se na půdě Univerzity Hradec Králové sešli i přední světoví odborníci na latinskoamerickou politiku, a to díky špičkově obsazené konferenci Quality of Democracy in Latin America and Post-Communist Europe.

Odborné publikace bodují na literárních festivalech

Významných ocenění se dočkaly i odborné publikace akademických pracovníků fakulty. V roce 2006 se na dvanáctém mezinárodním veletrhu a literárním festivalu Svět knihy dočkala ocenění publikace tehdejšího pracovníka fakulty, nynějšího profesora Radka Fukaly Sen o odplatě – Dramata třicetileté války. Univerzita Hradec Králové se spolu s Historickým ústavem Akademie věd dělil o cenu Mapa roku za titul Kladsko – Proměny středověkého regionu. Historický atlas. Stejná publikace byla oceněna později také Jagellonskou univerzitou.

Ocenění za svou práci si vysloužil i tehdejší doktorand historického ústavu, dnes akademický pracovník FF UHK, doktor Zdeněk Beran. Díky své monografii Boleslavský landfrýd 1440-1453 se stal se vítězem Ceny Josefa Pekaře za rok 2012. Na jeho vynikající vědeckou činnost bylo poukázáno i udělením

Ceny primátora města Hradec Králové za rok 2010. O pět let později obdržel Akademický atlas českých dějin, na němž doktor Beran spolupracoval, cenu Magnesia Litera za nakladatelský počin.

Oceněný dr.
Zdeněk Beran

V letošním roce neušla odborné veřejnosti ani publikace doktorky Jany Vojtíškové z Katedry pomocných věd historických a archivnictví FF UHK a jejího studenta magistra Víta Šebesty s titulem Královéhradecké městské kanceláře do roku 1620. Kniha byla odměněna na veletrhu Svět knihy Praha v kategorii Regionální ceny Miroslava Ivanova za literaturu faktu čestným uznáním. Díky péči akademických pracovníků Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové vzniká každoročně řada dalších zajímavých odborných publikací a časopisů o společenskovedních a historických tématech, které je možné si pořídit prostřednictvím fakultního e-shopu (eshop.uhk.cz).

Při oslavách fakultního jubilea se dostalo ocenění třem akademickým pracovníkům, kteří se významnou měrou zasloužili o vznik a rozkvět Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové. Docent Jan Klíma, profesor Bohumil Vybíral a profesor Vladimír Wolf shrnuli své vzpomínky na začátky fakulty, její růst a přání do dalších let „života“ v krátkých rozhovorech.

doc. PhDr. Jan Klíma

Jak vzpomínáte na začátky své kariéry na Univerzitě Hradec Králové?

Na tehdejší Vysokou školu pedagogickou jsem přišel počátkem února 1993. Na katedře občanské nauky jsem se tehdy pokoušel uplatnit své zkušenosti z předchozí dlouholeté pedagogické práce v gymnáziu i z tříletého expertního i diplomatického pobytu v Africe, učil jsem teorii i dějiny mezinárodních vztahů a otázky globalizace. V době porevolučního hledání nových témat a koncepcí jsme mnoho věcí dělali tak trochu na koleně, české literatury bylo málo a ke světové nebyl tak snadný přístup jako dnes. Dlouze startující počítače s bachra-

doc. PhDr. Jan Klíma

Ocenění a poděkování za osobní přínos při rozvoji Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové a posilování její prestiže. Doc. Klíma působil jako koordinátor a později proděkan fakulty pro zahraniční vztahy, a výraznou měrou tak přispěl k její internacionalizaci. Zároveň má výrazný podíl na úspěšném etablování navazujících magisterských a doktorských studijních oborů orientovaných na dvě mimoevropské oblasti – Afriku a Latinskou Ameriku. K rozvoji fakulty přispívá i rozsáhlou řadou významných publikačních počinů.

tými monitory tenkrát spíš zdržovaly, než pomáhaly. Při hledání lepšího využití své historické specializace jsem pak přešel na katedru historie, pozdější Historický ústav Univerzity Hradec Králové, kde jsem se po léta jako jeden z mála věnoval obecným a světovým dějinám od středověku až po 20. století. V obou případech mě vysokoškolské prostředí inspirovalo k publikování jak skript, tak odborných článků a knih, které ochotně vydávala zejména pražská nakladatelství Libri a Nakladatelství Lidové noviny. Habilitace na podzim roku 1999 mě definitivně zakotvila v oblasti vývoje Portugalska, lusofonní Afriky, Ameriky i Asie. Vzpomínám vděčně na docenta Miloše Vítka, který burcoval kolegy do nemilosrdné soutěže o počet a kvalitu publikovaných titulů. Byla to právě první dekáda mé praxe na hradecké univerzitě, která mě naučila psát a studovat, studovat a psát, což mi asi zůstalo dodnes.

Mohl byste, prosím, zhodnotit vývoj Filozofické fakulty UHK od jejích prvních krůčků až k desátým narozeninám?

Mám nesmírně dobrý pocit, že jsem spolu s docentkou Němečkovou, doktorem Valentou a dalšími stál u okamžiku, kdy se vedení nově

zřízené fakulty chopili mladí vizionáři v čele s dnešním univerzitním prorektorem Petrem Grulichem. Po deseti letech je jejich elán vidět na rozkošatění fakulty. Nejde jen o neustále se zvyšující kvalitu archeologie, historie, archivnictví, politologie, filozofie, sociologie a dalších disciplín a oborů, ale především o nenápadnou a smysluplnou modernizaci metod studia, přístupů ke studentům, o rozšiřující se možnosti čerpat téměř neomezeně ze světových zdrojů poznání.

Pro mě osobně se práce na mé konečné stanici, katedře politologie, stala skutečnou radostí, protože tu mohu uplatnit své jazykové dispozice, znalost světa a jeho vývoje. Když vidím skvěle napsané, třeba i ve španělštině, diplomové práce týkající se Afriky nebo Latinské Ameriky, pak už mi zbývá jen litovat, že náš mozkový trust nenachází odpovídající odezvu v politických a ekonomických kruzích, jimž by při větší pozornosti výsledky našich výzkumů a odborné práce posloužily k mnohem kvalifikovanějším rozhodnutím. Velkým zadostiučiněním se pro mě stává postupný příliv zahraničních studentů na fakultu, protože náš svět povede do-

předu jen otevřená diskuse poučených mladých lidí ze všech částí globalizovaného světa. Deset let je jen malý úsek života a práce Filozofické fakulty, ale tato první dekáda je úspěšným odrazovým můstkem pro další léta, zvláště zůstává-li vedení fakulty mladé, kritické, snaživé a dělné.

Co byste poradil desetileté Filozofické fakultě UHK do jejich dalších let?

Nemám ve zvyku radit. Raději mé milé filozofické fakultě popřeji do dalších dekád zvědavé studenty, pilné a náročné kantory a klidné časy pro práci. Názorová tolerance, výměna názorů, hledání jádra problémů, partnerství studentů a vyučujících, to jsou dávné univerzitní devizy, kterých si fakulta byla vždy vědoma a které bude nepochybně respektovat i nadále. Proto s pomyslnou kytičkou k mladickému desetiletému jubileu FF UHK vyjadřuji jednak svůj dík za příjemné prostředí, v němž jsem směl pracovat v uplynulých letech, jednak i naprostou důvěru v příznivou budoucnost naší fakultní i univerzitní alma mater.

prof. Ing. Bohumil Vybíral, CSc.

Jak vzpomínáte na začátky své kariéry na Univerzitě Hradec Králové?

Moje působení na této škole je poměrně dlouhé, v září 2015 od mých počátků zde uplyne již sedmatřicet let. Můj příchod do Hradce Králové byl zcela netypický. Někdejší samostatná Pedagogická fakulta v Hradci Králové byla v roce 1977 pověřena uspořádat významnou evropskou akci, 10. Mezinárodní fyzikální olympiádu. Dnes jde o celosvětovou soutěž středoškoláků. Mně tehdy připadla role vedoucího československé reprezentace. Tehdejší děkan fakulty mně v průběhu olympiády nabídl místo učitele fyziky. Důvody byly jistě pragmatické. Byl jsem již docentem a fakulta potřebovala odborně posílit, protože se zde rozbíhala aprobace učitelství i pro střední školy. Profesorem fyziky jsem byl jmenován roku 1997 na základě jmenovacího řízení na VUT v Brně v letech 1995 až 1996.

Katedra fyziky zůstávala po léta nezměněna, avšak struktura školy se po roce 1990 začala postupně měnit. To jsem od roku 1993 až do roku 2006 do jisté míry ovlivňoval i jako prorektor pro koncepci

prof. Ing. Bohumil Vybíral, CSc.

Ocenění a poděkování za osobní přínos při utváření Filozofické fakulty (vzniklé pod názvem Fakulta humanitních studií) jako nové součásti Univerzity Hradec Králové. Profesor Vybíral byl v době vzniku Fakulty humanitních studií UHK pověřen výkonem funkce děkana (a v nezbytném rozsahu i výkonem působnosti akademického senátu, vědecké rady a disciplinární komise), a významnou měrou tak přispěl ke konstitování orgánů fakulty, stejně jako k rozvoji vzdělávací i vědeckovýzkumné činnosti. Vybudoval tak pro fakultu dobré základy, na kterých staví již deset let své úspěšné existence.

a rozvoj. Dynamický rozvoj školy dokládá pestrá struktura nabíhajících studijních programů i počty studentů, z původních dvou na dnešních devět tisíc. Řešil jsem dislokační problémy kateder i vznikajících fakult. S tím souvisela i výstavba nového areálu školy. V roce 1995 začala stavba takzvaného objektu společné výuky, budovy A. Připravoval jsem ustavení Univerzity Hradec Králové v roce 2000 a vytvářel s tím související soustavu právních dokumentů UHK. Při pořizování nových insignií UHK mi nezištně a kvalifikovaně pomáhala docentka Věra Němečková. Vznik nových fakult UHK se po vzniku fakulty informatiky a managementu v roce 1993 opožďoval. Důvodem byla jak malá personální vybavenost příslušných pracovišť, problémy dislokační, tak i stále se zpřísnující požadavky akreditační komise.

Mohl byste, prosím, zhodnotit vývoj Filozofické fakulty UHK od jejich prvních krůčků až k desátým narozeninám?

Návrh na vznik nové fakulty podala Pedagogická fakulta UHK v roce 2005 pod vedením tehdejšího děkana, historika profesora

Vladimíra Wolfa. Projekt byl koncipován na půdorysu tehdejších dvou ústavů PdF UHK, Ústavu historických věd a Ústavu filosofie, politických a společenských věd. Děkan Wolf z opatrnosti prosadil počáteční název nové fakulty „fakulta humanitních studií“. Po předběžném souhlasu akreditační komise vznikl nové fakulty schválil Akademický senát UHK k 1. září 2005.

Současně vznikl problém, kdo novou fakultu do ustavení volených orgánů fakulty povede. Podle zákona o vysokých školách osobu, která bude dočasně vykonávat funkci děkana, akademického senátu, vědecké rady a kárné komise, určí rektor. Rektorka UHK docentka Jaroslava Mikulecká měla s tímto úkolem problém, protože návrhy na možné dvě osoby věstily problémy s rozběhem fakulty. Řešení odkládala až do 30. června, kdy byla na Hradě u prezidenta republiky pro rektorský dekret na další funkční období. Při návratu z Prahy mi poslala SMS zprávu, abych se v 18 hodin dostavil na rektorát v závažné věci. Byl pátek, těsně před prázdninami. Říkal jsem si, že mě asi odvolá z funkce prorektora. K mému překvapení však skutečnost byla zce-

la jiná. Požádala mě, abych se na návrh některých akademických pracovníků ujal vedení nové fakulty. Věděl jsem, že půjde o obtížný úkol, nicméně jsem její návrh přijal.

Určitý problém jsem viděl v tom, že jako odborným zaměřením fyzik budu pro některé pracovníky fakulty málo přijatelný. Nicméně fyzika má k filozofii velmi blízko. Sám jsem se některými filozofickými problémy fyziky zabýval a rovněž tak i její historií. Aktuální problém tehdy byl v tom, že začaly prázdniny a já neměl vybrané žádné spolupracovníky. Měl jsem však štěstí v tom, že záhy se mi podařilo vybrat vynikající asistentku bakalářku Zuzanu Bergmanovou, dnes Řezníčkovou, a tajemnici inženýrku Ivanu Svobodovou, která právě nastoupila na rektorát do funkce vedoucí ekonomického úseku. S formulací volebního a jednacího řádu budoucího akademického senátu fakulty mi významně pomohl doktor Petr Grulich, můj budoucí proděkan, pozdější první zvolený děkan fakulty, a doktor Jan Outlý. Od něj jsem dostával e-maily i ve dvě hodiny v noci.

Hned na počátku července jsem řešil závažné problémy budoucnosti a financování rozvoje archeologického střediska ve Vřestarech, které mi nastolil docent Radomír Tichý. Byl rozhodnut se střediskem zůstat u pedagogické fakulty, kde prý měli pro jeho aktivity pochopení a on měl záruku dalšího rozvoje. Nicméně se mi jej podařilo přesvědčit i slibem založení katedry archeologie. To se také v říjnu 2005 stalo. Dnes je Archeopark Vřestary o.p.s. vynikajícím zařízením mezinárodního významu a chloubou Filozofické fakulty UHK.

Již od počátku svého působení jsem se zabýval pořízením děkanského a proděkanských řetězů a žezla. Našel jsem i v tom spolupracovníky u docentky Věry Němečkové a paní tajemnice inženýrky Ivany Svobodové. Díky magistru umění Janu Háskovi má Filozofická fakulta UHK zcela originální, moderní a líbivé insignie. V průběhu podzimu 2005 se podařilo zvolit akademický senát, který v lednu vybral kandidáta na děkana. Tak moje mise na nové fakultě 28. února 2006 skončila. Vývoj fakulty po mém od-

chodu byl dynamický. Uspokojivě rostly počty studentů, přibývaly zajímavé studijní programy, z nichž oceňuji iberoamerická studia. Pozitivním jevem je i tvůrčí aktivita akademických pracovníků, odrážející se v kvalitní publikační činnosti.

Co byste poradil desetileté Filozofické fakultě UHK do jejich dalších let?

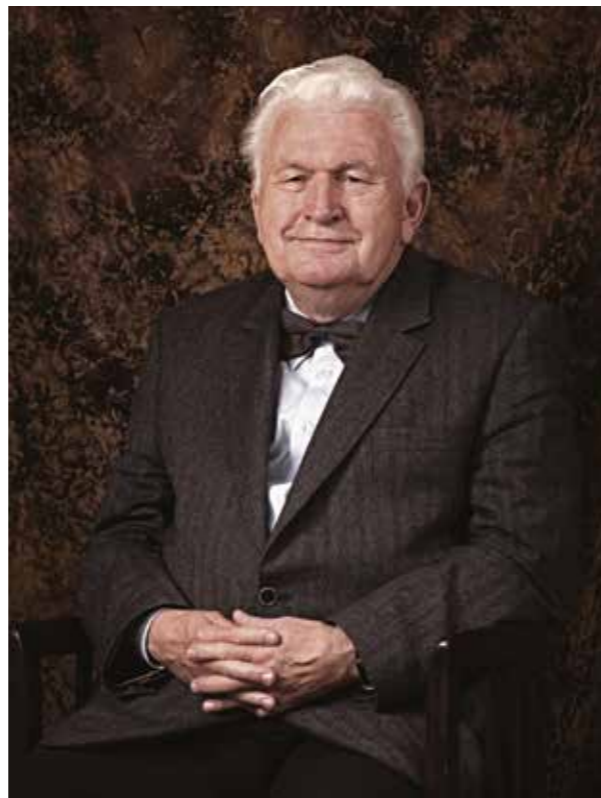
Těší mě, že filozofická fakulta má velmi dobře nastaven svůj rozvoj. Získala práva na profesorská jmenovací řízení, otevřela zajímavé studijní programy včetně nových doktorských studií. Rady jí dávat nebudu, avšak vyslovím přání do dalších let. Přeji jí pilné a vnímavé studenty, tvůrčí akademické pracovníky s dobrým vztahem ke studentům a v neposlední řadě jen malé, nejlépe však žádné, ekonomické problémy.

Prof. PhDr. Vladimír Wolf

Jak vzpomínáte na začátky své kariéry na Univerzitě Hradec Králové?

Do roku 1991 jsem pracoval v trutnovském Textlenu. Poté, co jsem byl pro své názory v roce 1970 vyhozen z trutnovského muzea, dostalo se mi po kopáčské epizodě a archivaření na jaře 1991 nabídky tehdejšího proděkana pedagogické fakulty a pozdějšího prorektora Vysoké školy pedagogické doktora Vladimíra Lesáka, mého dávného přítele a spolupracovníka, přejít na královéhradeckou pedagogickou fakultu. Zde jsem od srpna 1991 pracoval ve funkci vedoucího katedry historie po několik let. V letech 1996 až 1999 jsem byl i proděkanem pedagogické fakulty a v letech 1999 až 2005 jejím děkanem. Na pedagogickou fakultu vzpomínám s úctou a povděkem.

Byla to pro mne nelehká, náročná práce, ale vykonával jsem ji s radostí a ve víře, že se královéhradecká pedagogická fakulta a její historický ústav vypracují tak, že se i pro další vysoké školy stejného

Prof. PhDr. Vladimír Wolf

Ocenění a poděkování za osobní přínos při utváření Filozofické fakulty, tehdejší Fakulty humanitních studií jako nové součásti Univerzity Hradec Králové. Profesor Wolf působil v době vzniku fakulty jako děkan pedagogické fakulty, z níž se fakulta humanitních studií vydělila a od pedagogické fakulty do vínku dostala slibné a silné základy v podobě pracovišť a oborů, a mohla tak navázat na jejich dosavadní úspěšný rozvoj.

typu stanou rovnocenným a perspektivním partnerem. Dnes soudím, že se leccos podařilo. S kolegou Lesákem i dalšími jsme na katedře historie vytvořili tým, který se rozhodl usilovně pracovat, dát našim studentům více, než musí, a to jak ve sféře studijní, tak i mimostudijní. Zvýšili jsme odborné nároky na naše studenty. Ale studentský život má být mnohostranný, a tak jsme zavedli pořádání beání, archeologických výzkumů o prázdninách, rozšířili množství exkurzí, budovali jsme katedrální knihovnu, zejména po skonu docenta Lesáka v roce 1994. Obnovili jsme i pořádání studentských vědeckých konferencí. Soudím, že se podařilo vytvořit kolegiální vztahy mezi studenty a učiteli.

Ve vedení fakulty jsme nastolili směr zvyšování kvalifikace učitelů, tedy získávání akademických titulů. V letech 1999 až 2004 to bylo osm profesur, patnáct habilitací a dvaatřicet doktorandur. To byl slušný výsledek, na který reagoval v diskusi při návštěvě Václava Klause na UHK zmíněný tým, že by všechny takzvané regionální vysoké

školy měly být zrušeny či omezeny právě pro nedostatek akademických titulů. To mne mrzelo. Rozhodující ale opět bylo zvýšení prestiže fakulty po stránce odborné i edukační.

Mohl byste, prosím, zhodnotit vývoj Filozofické fakulty UHK od jejích prvních krůčků až k desátým narozeninám?

Dbal jsem i o posilování kateder či vznik nových. V závěru svého děkanského působení jsem se upnul ke zřízení nové fakulty UHK, když dva předchozí pokusy paní rektorky ustavit fakultu sociálních studií ztroskotaly. Já i pracovní skupina pro ustavení fakulty humanitních věd jsme odvedli obrovský kus práce, aby se to podařilo. Podařilo.

V roce 2006, tedy rok po vzniku nové fakulty, jsem dostal od tehdejšího vedení fakulty dopis o ukončení mé činnosti na vzniklé fakultě humanitních studií, protože na mne nemají peníze. I vedení historického ústavu mne už nepotřebovalo. Jistě charakteristické pro tuto

dobu. Mnoho iluzí o fakultě a některých jejích pracovnících jsem bohužel ztratil. Pobyl jsem ještě nějakou dobu opět na pedagogické fakultě a v roce 2010 jsem vstoupil do služeb Slezské univerzity v Opavě, kde působím dodnes.

Co byste poradil desetileté Filozofické fakultě UHK do jejích dalších let?

Aby pracovala uvážlivě, náročně a přitom skromně. Aby nepřečenovala svoje možnosti, ale snažila se být v některých směrech výjimečná. Aby její personální politika byla vyvážená a umně propojovala starší učitelskou generaci s mladší a nejmladší. Aby zvýšila své odborné požadavky na všech akademických stupních, aby zvyšovala svou kvalitní publikační činnost a byla na své autory náročná. Aby její pracovníci dali do práce více srdce a entuziasmu. Aby se akademičtí pracovníci věnovali více svým studentům. Aby vedení univerzity i nadále vytvářelo pro její existenci dobré podmínky. To ostatně přeji i dalším fakultám. Aby na nich zavládl jako po listo-

padu 89 duch kolektivní spolupráce, entuziasmu a odpovědnosti. Aby v čele filozofické fakulty i na katedrách stáli vynikající vědci a pedagogové. Aby měla hodně kvalitních a empatických studentů. Aby jí přibyly další katedry a ústavy. Budu Filozofické fakultě UHK na její další cestě držet palce, pomáhat jí, bude-li potřeba. To myslím zcela vážně.

„K desátým narozeninám Filozofické fakultě UHK přeju, aby jí i v dalších dekádách existence na všech cestách k rozvoji a růstu svítila zelená. A protože motorem FF vždy byli, jsou a budou lidé, kteří s ní spojují své pracovní či studijní životy, přeji jí zejména mnoho spokojených zaměstnankyň a zaměstnanců a po věděni toužících studentek a studentů. Ať na fakultě vždy naleznou přátelské, příjemné, inspirativní, motivující a akademicky stimulující prostředí. Povedenou oslavu a hodně zdaru do dalších let, milá fakulto!“

Mgr. Pavla Dočekalová, Ph.D.
proděkanka pro studijní záležitosti a vzdělávací činnost

Vedení přeje své fakultě všechno nejlepší ...

Mgr. Karel Kouba, Ph.D., M.A.
proděkan FF pro zahraniční styky

„Kéž zraje, ať se zelená
Fakulta naše zelená!
Aby i v další dekádě
dávala prostor rozumu, vědě, pokroku
- to je přece nasnadě.“

PhDr. Jiří Štěpán, Ph.D.
proděkan pro vědu, výzkum a tvůrčí činnost

„Rád bych Filozofické fakultě popřál do dalších mnoha desítek let nadšené a vnímavé studenty, výborné zaměstnance a to, aby se fakulta stala zářícím majákem, který bude uchazeči, absolventy, odbornou i laickou veřejností neustále vyhledáván.“

„Fakultě k jejímu výročí přeji, aby si i do budoucna uchovala svou výjimečnost a nikdy se nestala „tuctovou filozofickou fakultou“. Přeji jí, aby provozovala výjimečné studijní obory, které budou i v budoucnu utvářet její specifickou identitu. Přeji jí, aby byla lákavým místem pro působení výjimečných pedagogů a stejně tak lákavým místem pro studium výjimečných a nadaných studentů. Ať se mé milé fakultě v nadcházejícím nelehkém období daří alespoň stejně dobře, jako se jí dařilo uplynulých deset let!“

Mgr. Petr Grulich, Ph.D.
bývalý děkan FF UHK, prorektor UHK pro vnitřní záležitosti

„FF přeji do dalšího desetiletí co nejvíce nových oken do světa blízkého i dalekého.“

Mgr. Jiří Hutečka, Ph.D.
ředitel Historického ústavu FF UHK

doc. PhDr. Radomír Tichý, Ph.D.
vedoucí Katedry archeologie FF UHK

„Fakultě bych přál existenci i do dalších let, o to více proto, že úloha humanitních oborů je v současnosti podceňována. Na druhou stranu, může to být i tím, že mnohé obory humanitními být přestaly, vláčeny úspěšným pragmatismem doby a parametry, které jsou na humanitní obory neaplikovatelné. Tedy fakultě přeji, aby i nadále dělala dobré jméno humanitním oborům. Rád někdy nadneseně říkám, že je to boj o lidskou duši. A to není málo.“

Mgr. Marie Hrdá, Ph.D.
tajemnice Katedry filozofie a společenských věd FF UHK

„Velké věci se nerodí nutně z velké materiální podpory, ale z velkého odhodlání, záměrů a ochoty spolupracovat. Přejeme FF UHK, aby jí nic z toho nechybělo ani v dalších letech.“

„Naší fakultě v čase jejího prvního významného výročí přeji, aby v univerzitní mozaice pracovišť vytvářela sehrané a dynamické společenství, které uvnitř i navenek spojuje společné hodnoty a cíle, aby se jí dařilo ve městě Františka Ulricha kumulovat vědecký a vzdělanostní kapitál hodný respektu a zájmu. Všem, kteří přijali fakultu za součást svých snah a životů, přeji stálou kuráž, sdílení a zdařilé výsledky.“

PhDr. Miroslav Joukl, Ph.D.
vedoucí Katedry sociologie FF UHK

„Jménem centra jazykové přípravy i jménem svým přeji mladé Filozofické fakultě UHK k jejímu 10. výročí existence, aby nikdy nevyprchalo pro ni tak příznačné nadšení, které číší ze všech jejích profesních aktivit, ať již na poli národním či mezinárodním. Přeji fakultě mnoho úspěchů do dalších desítek.“

PhDr. Štěpánka Rubešová
vedoucí Centra jazykové přípravy FF UHK

doc. PhDr. Věra Němečková, Ph.D.
vedoucí Katedry pomocných věd historických a archivnictví FF UHK

„Těžko mohu věřit, že je naší fakultě již deset let. Je možné hodnotit, co všechno jsme za oněch let prožili a čím vším jsme si prošli? Z hlediska života instituce jsme překonali první překážky a vstoupili jsme do exkluzivní společnosti renomovaných filozofických fakult. Měli jsme štěstí na rozumné a osvícené osobnosti ve vedení, ať již to byl „otec zakladatel“ profesor Bohumil Vybíral, či „otec budovatel“ doktor Petr Grulich, nebo organizačně velice schopná současná děkanka doktorka Pavlína Springerová. Do dalšího, doufejme, dlouhého života fakultě přeji úspěšné pokračování nastoupeného trendu, důstojné životní podmínky, jen samé výborné pedagogy a studenty, kteří budou nadále šířit dobré jméno fakulty.“

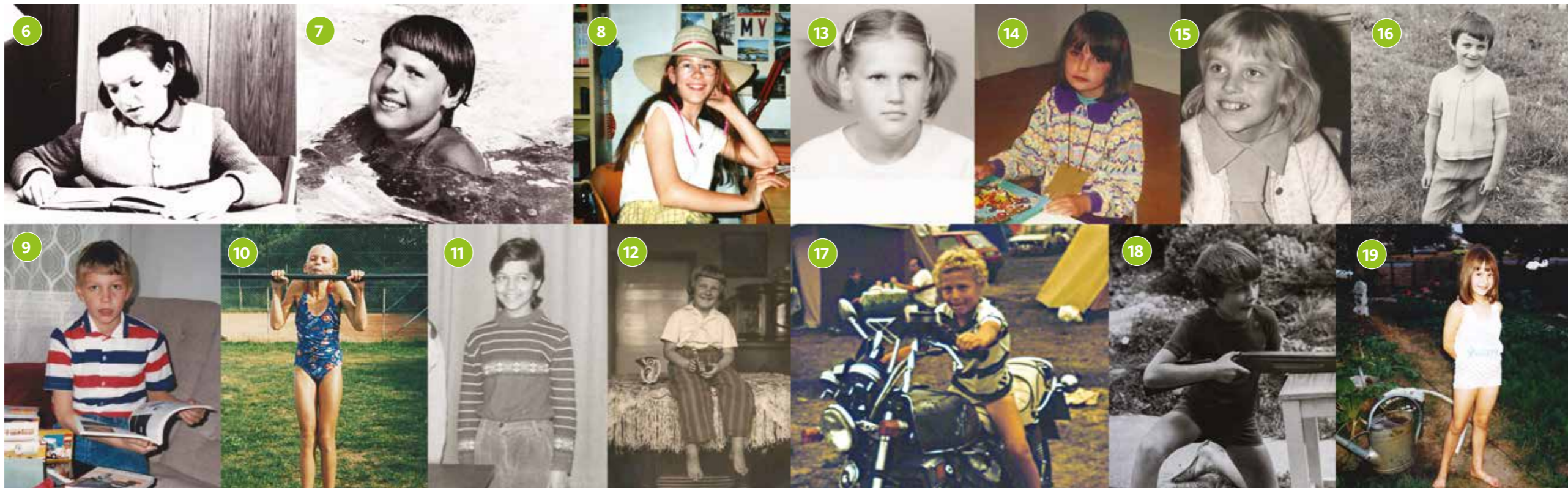
Mgr. Jan Prouza
vedoucí Katedry politologie FF UHK

„Přeji, aby FF odolala dehumanizačním a „dehumanitním“ tlakům v současném českém vysokém školství a zachovala si svoji jedinečnou atmosféru.“

Deset let, jako letos Filozofická fakulta Univerzity Hradec Králové, kdysi slavili i její zaměstnanci. A jelikož jsou své fakultě věrni, vrátili se po jejím vzoru do dob svých desátých narozenin. Ze kterých kloučků a holčiček vyrostli dnešní profesori nebo doktoři? Koho potkáváte na chodbách fakulty? Kdo je kdo zjistíte v legendě na začátku článku.

19) Mgr. Lenka Kašparová		1
18) dr. Richard Thér		2
17) dr. Luděk Vacín		3
16) dr. Miroslav Joukl		
15) Bc. Jana Holubová		
14) Kristýna Lantová		
13) dr. Pavla Dočekalová		
12) prof. František Musil		
11) dr. Lenka Špráčanová		
10) Mgr. Martina Thérova		4
9) dr. Jiri Štěpán		5
8) Mgr. Martina Eliášová		
7) Bc. Zuzana Rezníčková		
6) Jitka Arnoštová		
5) dr. Vlastimil Havlík		
4) dr. Jarmila Svatošová		
3) Ing. Ivana Svobodová		
2) dr. Karel Kouba		
1) dr. Pavlína SpringEROVÁ		

Ozvěny – newsletter Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové

Redakční rada...

Mgr. et Mgr. Pavlína Springerová, Ph.D.,

Mgr. Sylva Sklenářová, Ph.D.,

Mgr. et Mgr. Lenka Kašparová

Fotografie...

Archiv Univerzity Hradec Králové, studentů a pracovníků FF UHK

Grafická koncepce...

František Šviha

Tisk...

ASTRON studio CZ, a.s. Praha

Chcete, aby Vám byla elektronicky zasílána budoucí čísla Ozvěn FF UHK?

Napište, prosím, na e-mail absolvent.ff@uhk.cz.